

Jednocześnie jury złożone z Dyrekcji oraz Kierowników Katedr i Zakładów pragnie podkreślić, że wszystkie zgłoszone na konkurs prace reprezentują wysoki poziom naukowy i doskonałą znajomość problemów polskiego społeczeństwa oraz są klarownie i jasno napisane. Wszystkie też są - jak widać - uważnie przez nas czytane. Poniżej lista książek nominowanych do nagrody:

1. Tomasz Zarycki, „Peryferie. Nowe ujęcie zależności centro-peryferyjnych”, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009

Uzasadnienie: Książka ta stanowi doskonałe kompendium współczesnej wiedzy teoretycznej i empirycznej na temat obszarów centralnych i peryferyjnych. Co istotne, Autor prezentuje relacje centrum-peryferie jako zależności dwustronne, zaś peryferie nie tylko jako obszary zdominowane i pasywne. Dla stosowanych nauk społecznych, dla których badanie środowisk lokalnych jest jednym z najważniejszych współczesnych tematów, praca Zaryckiego stanowi jedną z lektur obowiązkowych. Warto podkreślić również zalety wywodu Autora: jest on jasny, logiczny i przejrzysty.

2. Łukasz Afeltowicz i Krzysztof Pietrowicz, „Maszyny społeczne. Wszystko ujdzie, o ile działa”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013

Uzasadnienie: To praca pary młodych autorów z Torunia. Zajmują się oni socjologią wiedzy naukowej, a książka jest właśnie o możliwych (i niemożliwych) zastosowaniach nauk społecznych "w kontekście metodologicznym, teoretycznym i praktycznym" (tekst ze skrzydełka). Czyli poniekąd trafia w sedno naszej debaty o tym, jakie winny być stosowane nauki społeczne. Przednia lektura, bardzo nowoczesna forma.

3. Zygmunt Bauman, „Ponowoczesność jako źródło cierpienia”, Wydawnictwo Sic! Warszawa 2000

Uzasadnienie: Nominujemy tę książkę z uwagi na przenikliwość analizy współczesnych stosunków społecznych i zagubienia człowieka w dynamicznej rzeczywistości. Książka zasługuje na nominację również z uwagi na piękno i przystępność języka, co powoduje, że lektura tej publikacji naukowej jest nie tylko odkrywaniem, ale także przyjemnością (potwierdzeniem tego wydaje się także nominacja do nagrody Nike). Publikacja ma charakter kompleksowy i opowiada o życiu społecznym w wielu jego wymiarach.

4-5. Kaja Gadowska, „Zjawisko klientelizmu polityczno-ekonomicznego. Systemowa analiza powiązań sieciowych na przykładzie przekształceń sektora górniczego w Polsce”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002

Kaja Gadowska, „Dysfunkcje administracji. Służba cywilna w perspektywie nieinstytucjonalnej”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2015

Uzasadnienie: Obie książki dotyczą ważnych aspektów transformacji Polski po 1989 roku: (1) przekształceń w sektorze węglowym oraz (2) budowania korpusu służby cywilnej. Są to prace socjologiczne o dużym znaczeniu dla praktyki społecznej: można z nich wyprowadzić wiele rekomendacji praktycznych, co do rozwiązywania konkretnych problemów i skutecznego działania w konkretnych obszarach (prowadzenia konkretnych *public policies*), a jednocześnie dają się one generalizować, rysując logikę transformacji ustrojowej. To drugie możliwe jest dzięki nadaniu

analizom wyraźnych ram socjologicznych, nawiązujących do teorii strukturalno-funkcjonalnych i neoinstytucjonalizmu.

Obie książki zwracają szczególną uwagę na kwestie dysfunkcyjne dla ładu zbiorowego. Książka pierwsza analizuje zjawisko klientelizmu tworzące „opór materii” przy przekształcaniu konkretnego sektora gospodarki; książka druga – poddaje analizie patologię przy budowaniu nowej instytucji ładu zbiorowego, jakim jest korpus służby cywilnej (problem upolityczniania instytucji apolitycznej). Oba problemy są cały czas aktualne: zarysowane przez Autorkę zjawiska dysfunkcyjne i patologiczne w obu obszarach są cały czas obecne. Tak więc książka z 2002 roku wcale się nie „zestarzała”. Warto byłoby nagrodzić Autorkę za te dwie prace łącznie, ponieważ stanowią one niejako klamrę Jej bogatego dorobku naukowego, mającego wyraźny profil polegający na dążeniu do łączenia analizy systemowej ze „stosowalnością” wyników tych analiz (czyli ich przełożeniem na praktykę społeczną) .

6. Jakub Niedbalski: „Życ i pracować w domu pomocy społecznej. Socjologiczne studium interakcji personelu z upośledzonymi umysłowo podopiecznymi”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013

Uzasadnienie: Książka otrzymała w roku 2014 nagrodę im. St. Ossowskiego, natomiast sam doktorat, będący podstawą książki otrzymał w roku 2013 nagrodę główną w X edycji ogólnopolskiego konkursu na najlepszą pracę magisterską lub doktorską, której tematem badawczym jest zjawisko niepełnosprawności w wymiarze zawodowym lub społecznym OTWARTE DRZWI organizowanym przez PFRON oraz w 2012 roku nagrodę III stopnia w konkursie na najlepsze prace magisterskie i doktorskie w dziedzinie problemów pracy i polityki społecznej, organizowanego pod patronatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Uwaga: także dostępna zmieniona wersja w języku angielskim "Living and Working in a Social Welfare Home in Poland A Sociological Study on the Interaction of Personnel with Mentally Handicapped Charges", Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego, dystrybucja papierowa przez Columbia University Press oraz w wersji e-book przez Cambridge University Press.

7. Andrzej Zybala, „Państwo i społeczeństwo w działaniu. Polityki publiczne wobec potrzeb modernizacji państwa i społeczeństwa”, Wydawnictwo Dyfin, Warszawa, 2013

Uzasadnienie: Książka jest poświęcona słabo znanej w Polsce dyscyplinie, jaką jest nauka o polityce publicznej. Dotyczy sposobów, w jaki państwo, jego agendy, ale także zrzeczający się w tym celu obywatele organizują działania na rzecz rozwiązywania problemów publicznych, takich jak: bieda, bezrobocie, niekorzystne zjawiska demograficzne, zły stan zdrowia publicznego, czy niski poziom edukacji.

Publikacja bardzo dobrze przybliży polskiemu czytelnikowi zagadnienie kształtowania polityk publicznych i ich znaczenie we współczesnym świecie. Omawia znaczenie zaniechań i nieprawidłowości w tym zakresie i ich konsekwencje zarówno dla całych systemów, większych i mniejszych zbiorowości, ale także dla pojedynczych obywateli. W celu zilustrowania poszczególnych zagadnień Autor odwołuje się zarówno do doświadczeń polskich, jak i innych krajów, a nawet odmiennych kręgów kulturowych.

8. Barbara Szacka Barbara, „Czas przeszły, pamięć, mit”, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006

Uzasadnienie: Książka ukazała się w serii *Współczesne Społeczeństwo Polskie wobec Przeszłości*, stanowi kontynuację i podsumowanie długoletnich badań Pani Profesor Szackiej nad pamięcią zbiorową Polaków. Zawiera zarówno namysł nad kategorią pamięci zbiorowej, jak i analizę przeszłości jako wymiaru czasu i przestrzeni odniesionego do tożsamości grupowej. Ta solidna - erudycyjnie poprowadzona i mocno naznaczona refleksją nad wynikami kolejnych badań - podbudowa teoretyczna (która wszakże sama w sobie stanowi dużą wartość socjologiczną) znajduje zastosowanie w analizach empirycznych. Autorka buduje długą perspektywę wzorów społecznego pamiętania (od drugiej wojny światowej po transformację ustrojową), rekapitułując pewien okres w pamięci, upamiętnianiu, reprodukcji klisz i mitologizacji.

9. Małgorzata Bogunia-Borowska, „Fenomen telewizji. Interpretacje socjologiczne i kulturowe”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012

Uzasadnienie: Książka jest interesującym kompendium wiedzy na temat współczesnej telewizji. Autorka wskazuje najważniejsze powody dominującej roli dyskursu generowanego przez telewizję, prezentuje także analizę znaczących i popularnych programów. Autorka skupia się na kulturowych uwikłaniach prezentowanych w telewizji treści, a przedstawione przez nią propozycje odczytań nie mają zamkniętego charakteru, pobudzają do dalszych dociekań i interpretacji. Książka koncentrując się na wybranych gatunkach i programach pokazuje przemiany współczesnych mediów.

10. Małgorzata Molęda-Zdziech, „Czas cele brytów. Mediatyzacja życia publicznego”, Wydawnictwo DIFIN, Warszawa 2013

Uzasadnienie: Książka jest ciekawą, autorską próbą powiązania koncepcji mediatyzacji i celebrytyzacji. Autorka przekonująco pokazuje w jaki sposób celebryci przejmują rolę dotychczasowych liderów opinii – intelektualistów, ekspertów, a kreowane przez media i reguły stają się obowiązujące nie tylko dla medialnych celebrytów, lecz wszystkich aktorów społecznych, jeśli chcą być słyszalni. Książka jest dowodem świetnej znajomości literatury przedmiotu. Znaczącym wkładem Autorki jest uporządkowanie pojęć, wyodrębnienie podejść badawczych oraz przybliżenie czytelnikom wielu pozycji zagranicznych dotyczących omawianej tematyki.

w imieniu i z upoważnienia Jury informację przygotowała

dr hab., prof. UW Barbara Fatyga
Z-ca Dyrektora ISNS UW

Jednocześnie jury złożone z Dyrekcji oraz Kierowników Katedr i Zakładów pragnie podkreślić, że wszystkie zgłoszone na konkurs prace reprezentują wysoki poziom naukowy i doskonałą znajomość problemów polskiego społeczeństwa oraz są klarownie i jasno napisane. Wszystkie też są - jak widać - uważnie przez nas czytane. Poniżej lista książek nominowanych do nagrody:

1. Tomasz Zarycki, „Peryferie. Nowe ujęcie zależności centro-peryferyjnych”, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009

Uzasadnienie: Książka ta stanowi doskonałe kompendium współczesnej wiedzy teoretycznej i empirycznej na temat obszarów centralnych i peryferyjnych. Co istotne, Autor prezentuje relacje centrum-peryferie jako zależności dwustronne, zaś peryferie nie tylko jako obszary zdominowane i pasywne. Dla stosowanych nauk społecznych, dla których badanie środowisk lokalnych jest jednym z najważniejszych współczesnych tematów, praca Zaryckiego stanowi jedną z lektur obowiązkowych. Warto podkreślić również zalety wywodu Autora: jest on jasny, logiczny i przejrzysty.

2. Łukasz Afeltowicz i Krzysztof Pietrowicz, „Maszyny społeczne. Wszystko ujdzie, o ile działa”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013

Uzasadnienie: To praca pary młodych autorów z Torunia. Zajmują się oni socjologią wiedzy naukowej, a książka jest właśnie o możliwych (i niemożliwych) zastosowaniach nauk społecznych "w kontekście metodologicznym, teoretycznym i praktycznym" (tekst ze skrzydełka). Czyli poniekąd trafia w sedno naszej debaty o tym, jakie winny być stosowane nauki społeczne. Przednia lektura, bardzo nowoczesna forma.

3. Zygmunt Bauman, „Ponowoczesność jako źródło cierpień”, Wydawnictwo Sic! Warszawa 2000

Uzasadnienie: Nominujemy tę książkę z uwagi na przenikliwość analizy współczesnych stosunków społecznych i zagubienia człowieka w dynamicznej rzeczywistości. Książka zasługuje na nominację również z uwagi na piękno i przystępność języka, co powoduje, że lektura tej publikacji naukowej jest nie tylko odkrywaniem, ale także przyjemnością (potwierdzeniem tego wydaje się także nominacja do nagrody Nike). Publikacja ma charakter kompleksowy i opowiada o życiu społecznym w wielu jego wymiarach.

4-5. Kaja Gadowska, „Zjawisko klientelizmu polityczno-ekonomicznego. Systemowa analiza powiązań sieciowych na przykładzie przekształceń sektora górniczego w Polsce”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002

Kaja Gadowska, „Dysfunkcje administracji. Służba cywilna w perspektywie nieinstytucjonalnej”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2015

Uzasadnienie: Obie książki dotyczą ważnych aspektów transformacji Polski po 1989 roku: (1) przekształceń w sektorze węglowym oraz (2) budowania korpusu służby cywilnej. Są to prace socjologiczne o dużym znaczeniu dla praktyki społecznej: można z nich wyprowadzić wiele rekomendacji praktycznych, co do rozwiązywania konkretnych problemów i skutecznego działania w konkretnych obszarach (prowadzenia konkretnych *public policies*), a jednocześnie dają się one generalizować, rysując logikę transformacji ustrojowej. To drugie możliwe jest dzięki nadaniu

analizom wyraźnych ram socjologicznych, nawiązujących do teorii strukturalno-funkcjonalnych i neoinstytucjonalizmu.

Obie książki zwracają szczególną uwagę na kwestie dysfunkcyjne dla ładu zbiorowego. Książka pierwsza analizuje zjawisko klientelizmu tworzące „opór materii” przy przekształcaniu konkretnego sektora gospodarki; książka druga – poddaje analizie patologię przy budowaniu nowej instytucji ładu zbiorowego, jakim jest korpus służby cywilnej (problem upolityczniania instytucji apolitycznej). Oba problemy są cały czas aktualne: zarysowane przez Autorkę zjawiska dysfunkcyjne i patologiczne w obu obszarach są cały czas obecne. Tak więc książka z 2002 roku wcale się nie „zestarzała”. Warto byłoby nagrodzić Autorkę za te dwie prace łącznie, ponieważ stanowią one niejako klamrę Jej bogatego dorobku naukowego, mającego wyraźny profil polegający na dążeniu do łączenia analizy systemowej ze „stosowalnością” wyników tych analiz (czyli ich przełożeniem na praktykę społeczną) .

6. Jakub Niedbalski: „Życ i pracować w domu pomocy społecznej. Socjologiczne studium interakcji personelu z upośledzonymi umysłowo podopiecznymi”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013

Uzasadnienie: Książka otrzymała w roku 2014 nagrodę im. St. Ossowskiego, natomiast sam doktorat, będący podstawą książki otrzymał w roku 2013 nagrodę główną w X edycji ogólnopolskiego konkursu na najlepszą pracę magisterską lub doktorską, której tematem badawczym jest zjawisko niepełnosprawności w wymiarze zawodowym lub społecznym OTWARTE DRZWI organizowanym przez PFRON oraz w 2012 roku nagrodę III stopnia w konkursie na najlepsze prace magisterskie i doktorskie w dziedzinie problemów pracy i polityki społecznej, organizowanego pod patronatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Uwaga: także dostępna zmieniona wersja w języku angielskim "Living and Working in a Social Welfare Home in Poland A Sociological Study on the Interaction of Personnel with Mentally Handicapped Charges", Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego, dystrybucja papierowa przez Columbia University Press oraz w wersji e-book przez Cambridge University Press.

7. Andrzej Zybala, „Państwo i społeczeństwo w działaniu. Polityki publiczne wobec potrzeb modernizacji państwa i społeczeństwa”, Wydawnictwo Dyfin, Warszawa, 2013

Uzasadnienie: Książka jest poświęcona słabo znanej w Polsce dyscyplinie, jaką jest nauka o polityce publicznej. Dotyczy sposobów, w jaki państwo, jego agendy, ale także zrzeczający się w tym celu obywatele organizują działania na rzecz rozwiązywania problemów publicznych, takich jak: bieda, bezrobocie, niekorzystne zjawiska demograficzne, zły stan zdrowia publicznego, czy niski poziom edukacji.

Publikacja bardzo dobrze przybliży polskiemu czytelnikowi zagadnienie kształtowania polityk publicznych i ich znaczenie we współczesnym świecie. Omawia znaczenie zaniechań i nieprawidłowości w tym zakresie i ich konsekwencje zarówno dla całych systemów, większych i mniejszych zbiorowości, ale także dla pojedynczych obywateli. W celu zilustrowania poszczególnych zagadnień Autor odwołuje się zarówno do doświadczeń polskich, jak i innych krajów, a nawet odmiennych kręgów kulturowych.

8. Barbara Szacka Barbara, „Czas przeszły, pamięć, mit”, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006

Uzasadnienie: Książka ukazała się w serii *Współczesne Społeczeństwo Polskie wobec Przeszłości*, stanowi kontynuację i podsumowanie długoletnich badań Pani Profesor Szackiej nad pamięcią zbiorową Polaków. Zawiera zarówno namysł nad kategorią pamięci zbiorowej, jak i analizę przeszłości jako wymiaru czasu i przestrzeni odniesionego do tożsamości grupowej. Ta solidna - erudycyjnie poprowadzona i mocno naznaczona refleksją nad wynikami kolejnych badań - podbudowa teoretyczna (która wszakże sama w sobie stanowi dużą wartość socjologiczną) znajduje zastosowanie w analizach empirycznych. Autorka buduje długą perspektywę wzorów społecznego pamiętania (od drugiej wojny światowej po transformację ustrojową), rekapitułując pewien okres w pamięci, upamiętnianiu, reprodukcji klisz i mitologizacji.

9. Małgorzata Bogunia-Borowska, „Fenomen telewizji. Interpretacje socjologiczne i kulturowe”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012

Uzasadnienie: Książka jest interesującym kompendium wiedzy na temat współczesnej telewizji. Autorka wskazuje najważniejsze powody dominującej roli dyskursu generowanego przez telewizję, prezentuje także analizę znaczących i popularnych programów. Autorka skupia się na kulturowych uwikłaniach prezentowanych w telewizji treści, a przedstawione przez nią propozycje odczytań nie mają zamkniętego charakteru, pobudzają do dalszych dociekań i interpretacji. Książka koncentrując się na wybranych gatunkach i programach pokazuje przemiany współczesnych mediów.

10. Małgorzata Molęda-Zdziech, „Czas cele brytów. Mediatyzacja życia publicznego”, Wydawnictwo DIFIN, Warszawa 2013

Uzasadnienie: Książka jest ciekawą, autorską próbą powiązania koncepcji mediatyzacji i celebrytyzacji. Autorka przekonująco pokazuje w jaki sposób celebryci przejmują rolę dotychczasowych liderów opinii - intelektualistów, ekspertów, a kreowane przez media i reguły stają się obowiązujące nie tylko dla medialnych celebrytów, lecz wszystkich aktorów społecznych, jeśli chcą być słyszalni. Książka jest dowodem świetnej znajomości literatury przedmiotu. Znaczącym wkładem Autorki jest uporządkowanie pojęć, wyodrębnienie podejść badawczych oraz przybliżenie czytelnikom wielu pozycji zagranicznych dotyczących omawianej tematyki.

w imieniu i z upoważnienia Jury informację przygotowała

dr hab., prof. UW Barbara Fatyga
Z-ca Dyrektora ISNS UW